

KÜTAHYA SAĞLIK BİLİMLERİ ÜNİVERSİTESİ
ETİK KURULU KURULUŞ VE İŞLEYİŞ ESASLARI

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam ve Tanımlar Amaç

MADDE 1- Bu esaslar, Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi'nde yapılacak olan bilimsel araştırma, yayın, eğitim-öğretim, birimler ve kişiler arası ilişkilerde etik ilkelere uyulmasını sağlamak amacıyla kurulan Etik Kurulunun yapısı, görevleri ile çalışma usullerini düzenler.

Kapsam

MADDE 2- Bu esaslar Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi'nde görev yapan akademik ve idari birim çalışanlarını, öğrencileri ve üretilen hizmete katkıda bulunan ve bundan faydalanan tüm kişileri kapsar.

Dayanak

MADDE 3- Bu yönergenin temel dayanağı, evrensel hukuk kuralları bağlamında İnsan Hakları Evrensel Beyanname ve ülkemizin de taraf olduğu diğer çok taraflı uluslararası belgelerde belirtilmiş olan temel hak ve hürriyetler ile ilişkili Etik değerlerdir. Bu yönerge, T.C. Anayasası'nın 49. maddesi ve 5176 Sayılı "Kamu Görevlileri Kurulu Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'a dayanılarak, 2547 Sayılı Yüksek Öğretim Kanunu'nun 14. maddesi gereğince hazırlanmıştır.

Tanımlar:

MADDE 4- Bu esaslarda geçen sözcük ve deyimlerden;

Kurum: Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi'ni;

Rektör: Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi Rektörü'nü;

Senato: Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi Senatosu'nu;

Birim: Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesine bağlı bütün idari ve akademik birimleri;

Kurul: Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi Etik Kurulu'nu;

Başkan: Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi Etik Kurul Başkanı'nı;

Üye: Etik kurul üyesi'ni;

İKİNCİ BÖLÜM

Temel Etik Değerler ve İlkeler Temel Etik Değerler

MADDE 5- Üniversite, tüm üyelerinin bireysel onurunu ve kimliğini, mesleki saygınlığını tanır. Eğitim-öğretim, hizmet ve toplumla ilişkilerde üniversite yaşamının ve akademik faaliyetin evrensel etik ilkelerinin en vazgeçilmez değerler zinciri olduğuna inanır. Dürüstlük, insan onuruna, emeğine ve insan haklarına saygı, adalet, akademik özgürlük, sorumluluk, güvenilirlik, bilimsel kuşkuculuk, eleştirel bakış, yeni kavramlara açık olma, koruma ve çevreye duyarlılık bu ilkelerin temelini oluşturur.

Bilimsel araştırmalarda bilimsel disipline bağlılık, tarafsızlık, yaşam ve çevreye saygı, zarar vermeme, olası zarar ve riskler konusunda tüm ilgilileri bilgilendirme, araştırmalara özgür irade ile katılma, insan ve topluma karşı sorumluluk gibi etik ilkelere uyum esastır. Eğitimde; öğretim elemanları profesyonellik, sorumluluk, adalet, eşitlik ilkeleri çerçevesinde etkili ve güvenli bir eğitim ortamı sağlamak, tarafsız ve nesnel değerlendirme yapmak durumundadır. Yerleşke yaşamında; yönetimde, yönetilmede, bireylerin ve ürünlerin değerlendirilmesinde, sınavlar, jüri üyelikleri, başarımlar ve başvuruların değerlendirilmesinde, hakemlik ve editörlükler gibi bireysel ve kurumsal ilişkilerin yürütülmesinde, Üniversitenin temsil edildiği her ortamda ve kamuya açık diğer hizmet ve etkinliklerin yerine getirilmesinde tüm personel temel etik değerlerini ve ilkelerini benimser.

Etik İlkeler

MADDE 6- Personel, eğitim ve öğretimde, hizmet faaliyetlerinde, birimler ve kişiler arası ilişkilerde, genel etik, yönetim etiği ve akademik etik ilkelerine uyar.

1) Genel Etik İlkeler:

- a) İnsana, insan haklarına ve özgürlüklerine saygı temel ilke kabul edilir.
- b) Dil, köken, renk, bedensel özellikler, cinsiyet, cinsel yönelim, siyasi düşünce, inanç, din, mezhep ve benzeri özellikleri nedeniyle kişiler arasında ayrım yapılmaz. c) Dürüstlük, doğruluk ve açıklık esastır.
- ç) Üniversitede özgür tartışma ortamı sağlanır.
- d) Üniversitedeki her personel, görevini hak ve sorumluluklarının bilinci içerisinde yapar.
- e) Görev ve sorumluluklar, saygı ve dayanışma içinde yerine getirilir.

f) Görevler amacına uygun olarak nitelikli bir şekilde yapılır. Göreve ilişkin bütün faaliyetlerde, tutum ve davranışlarda Üniversitenin saygınlığının korunmasına özen gösterilir.

g) Çevreye ve topluma karşı duyarlılık gösterilir, alınan kararlarda ve yapılan işlerde insanlık yararı göz önünde tutulur.

ğ) Üniversitenin olanakları kişisel çıkarlar için kullanılmaz.

2) Yönetim Etik İlkeleri:

a) Yönetimde, birlikte yönetim anlayışına göre hareket edilmesine; görev ve sorumlulukların dayanışma içinde paylaşılmasına; çalışanların karar alma sürecine katılımlarının sağlanmasına özen gösterilir.

b) Yasa ve yönetmeliklerde belirtilen hükümlerin dışında personel arasında ayırım yapılmaz.

c) Öğretim elemanlarının yönetimle ilgili konularda ve uygulamalarda, katıldıkları kurullarda ve toplantılarda görüşlerini özgürce ifade etmelerine olanak sağlanır. ç) Hiçbir baskı ve yıldırma yöntemi uygulanamaz.

d) Bilimsel faaliyetler desteklenerek özendirilir; akademik liyakate, deneyim ve emeğe saygı gösterilir.

e) Öğretim elemanlarının ve diğer personelin kurum içi veya kurum dışı görevlendirilmelerinde, ders dağılımlarında eşitlik ve hakkaniyet ilkelerine göre hareket edilir.

f) Öğretim elemanlarına, çalışanlara ve öğrencilere hiçbir çıkar doğrultusunda yönlendirme yapılmaz; yasalarca verilmeyen görevleri yapmaları için zorlamada bulunulmaz.

3) Akademik Etik İlkeleri:

a) Öğretim elemanları araştırmalarında bilimsel anlayış ve ölçütlere titizlikle uyarlar.

b) Öğretim elemanları beyan ettikleri dersleri görev ve sorumluluk bilinci içerisinde yerine getirirler.

c) Öğretim elemanları danışmanlık görevlerini öğrenciler arasında ayırım yapmadan titizlikle yerine getirirler. Bilimsel anlayış ve ölçütler çerçevesinde öğrenciler arasında hiçbir ayırım yapılmaz. Öğrencilerin farklı görüşleri ve düşünceleri saygıyla karşılanır.

ç) Ders kitapları ve yardımcı araç gereçlerin alımı konusunda öğrencilere zorlama yapılmaz.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Kurulun Oluşumu ve İşleyiş Esasları

Kurulun Oluşumu

MADDE 7- Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi Etik Kurulu, beş üyeden oluşur.

Kurul Üyeliği

MADDE 8- Kurul üyeleri, Rektör'ün görevlendireceği rektör yardımcısı ile etik davranışlara aykırılıklar nedeniyle adli ve/veya idari bir ceza almamış öğretim üyeleri ve idari personeller arasından senato tarafından üç yıllık süre için seçilir. Görev süresi biten kurul üyesi yeniden seçilebilir. Ölüm, istifa, emeklilik veya kurul üyeliğini sona erdirici bir nedenle üyeliğin sona ermesi durumunda, senato ilk toplantısında yeni bir üye seçer. Yeni seçilen üye, yerine seçildiği üyenin kalan süresini tamamlar.

Kurul Üyeliğini Sona Erdiren Haller

MADDE 9- Ölüm, istifa, emeklilik vb. doğal nedenlerin dışında, aşağıdaki hallerin gerçekleşmesi durumunda kurul üyeliği sona erer:

- a) Bir takvim yılı içinde, izinsiz veya mazeretsiz olarak üç toplantıya katılmamış olmak,
- b) Adli ve/veya idari soruşturma neticesinde etik davranış ilkelerine aykırı davrandığı tespit edilmiş olmak,

Kurul Başkanı

MADDE 10- Rektör tarafından görevlendirilen rektör yardımcısı etik kurul başkanlığını yapar ve kendi üyeleri arasından başkan yardımcısını seçer. Başkanının herhangi bir nedenle görevinin başında olmadığı oturularda, Kurula Başkan Yardımcısı başkanlık eder.

Kurul Sekreteryası

MADDE 11- Kurulun sekreteryaya hizmetlerini yerine getirmek üzere gerekli personel, araç ve gereç Üniversite Rektörlüğü tarafından sağlanır.

Kurulun Görevleri

MADDE 12- Etik Kurulu aşağıdaki görevleri yerine getirir ve bu amaçla iş bu yönergede verilen yetkileri kullanır:

- a) Etik ilke ve standartları belirleyerek Senatonun onayına sunmak,
- b) Etik ilke ve standartlara aykırılık iddiasıyla yapılan başvuruları değerlendirerek Senatonun onayına sunmak,
- c) Kurulun resen ya da ihbar, duyum ve benzeri yollarla edindiği etik ilke ve standartlara aykırı bilgi ve belgeleri incelemek ve değerlendirmek,
- d) Üniversite birim ve görevlilerinin etik ilke ve standartlara aykırı tutum ve davranışlarda bulunduğu tespit halinde, gerekçesini belirterek etik dışı tutum ve davranışın durdurulması için Rektörlük Makamını bilgilendirmek,
- e) Kişilerin ve birimlerin iş, karar ve uygulamalarında etik ilke ve standartlara ilişkin karşılaştıkları ikilem ve sorunlar hakkında yol göstermek,
- f) Üniversitenin bilimsel dergileri için yayın etiği ile ilgili olarak ilkeler belirlemek ve bunların geliştirilmesi için gerektiğinde değişiklik önerisinde bulunmak,
- g) Yeni ve yerleşmemiş yöntem ve teknolojilerin uygulanmasının etik ilke ve standartlar yönünden uygunluğunu değerlendirmek,
- h) Bilimsel etik konusunda tek başına veya diğer kurum ve kuruluşlar ile işbirliği yaparak eğitici faaliyetler düzenlemek,
- i) Yapılacak araştırmaların insan ve hayvan sağlığıyla çevreyi korumak için saptanan standartlara uygunluğunu incelemek,
- j) Etik dışı davranışta bulunduğu kurul kararıyla tespit edilenler hakkında uygulanacak yaptırımları belirlemek,
- k) Yıllık raporların hazırlanarak yayımını sağlamak,

Kurulun Çalışma Şekli

MADDE 13- Kurul, her ayın ilk haftası içerisinde başkanın çağrısı üzerine gündemli ve olağan olarak salt çoğunlukla toplanır. Gerektiği durumlarda başkanın çağrısı üzerine gündemsiz olarak da toplanabilir.

Kurul üyeleri, gizlilik ve sır saklama yükümlülüğü altındadır. Kurul, kararlarını üye tamsayısının salt çoğunluğuyla alır. Oy eşitliği durumunda başkanın oyu yönünde karar verilir.

Kurulun görüşmeye aldığı konu Etik Kurul üyeleri hakkında ise ilgili kurul üyesi kurul toplantılarının bu kısmına iştirak edemez.

Kurul gerek görürse uzman ve bilirkişilerin görüşüne başvurabilir. Konuyla ilgili kişi ya da kişileri toplantıya çağırarak bilgi alabilir. İlgili birimler, Kurul tarafından istenilen bilgi ve belgeleri vermekle yükümlüdür.

Etik ihlali konusundaki şikâyetlerde, kurul tarafından etik ihlalinde bulunduğu iddia edilen kişiler de dinlenir. Kurulun dinleme davetine özürsüz olarak icabet etmeyen kişiler, dinlenilme hakkından feragat etmiş sayılırlar.

Kurula Başvuru Şekli

MADDE 14- Kurula başvurular bizzat ya da web sayfasında bulunan formun elektronik ortamda doldurulması suretiyle yapılabilir. Yapılan başvurularda, başvuranın kimlik bilgileri gizli tutulur.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler Sorumluluk

MADDE 15- Kurul üyeleri, vermiş olduğu kararlardan dolayı herhangi bir cezai ya da hukuki sorumluluk altına girmez.

Yürürlük

MADDE 16- Bu esaslar senato tarafından kabul edildikten sonra yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 17- Bu esaslar, Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesi Rektörü tarafından yürütülür.